

Hänvisning

Er begäran om utlåtande

Kommunikationsministeriet

Kontaktperson

Rasmus Lindqvist,

rasmus.lindqvist@regeringen.ax

018 25 193

kirjaamo.lvm@gov.fi

inka.nakkalajarvi@gov.fi

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av Världspostkonventionen

Bakgrund

Kommunikationsministeriet har begärt ett utlåtande av landskapsregeringen om regeringens proposition om godkännande av Världspostföreningens (UPU) konvention och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i konventionen som hör till området för lagstiftningen.

Finland, inklusive Åland, anslöt sig till Världspostföreningen den 12 februari 1918. Föreningen har från och med 1948 varit ett av de äldsta fackorganen inom Förenta Nationerna. Föreningen har som syfte och uppdrag att främja en hållbar utveckling av globala, högklassiga, effektiva och lättillgängliga posttjänster. Världspostföreningen har 192 medlemsstater. Föreningens högsta beslutande organ är kongressen, som består av representanter för föreningens medlemsländer och som sammanträder med fyra års mellanrum. Kongressen godkänner de nya ändringarna i föreningens avtal. Den 27:e kongressen hölls i Abidjan i Elfenbenskusten i augusti 2021.

Världspostföreningens konstitution och Världspostkonventionen jämte expeditionsreglementen är de mest betydande av de internationella fördrag på postområdet som är bindande för Finland. Konstitutionen är föreningens huvudavtal och i den ingår de grundläggande bestämmelserna om Världspostföreningen. Världspostföreningens allmänna reglemente innehåller bestämmelser om Världspostföreningens verksamhet och om tillämpningen av konstitutionen.

De ändringar som gjordes i konventionen vid kongressen i Abidjan gäller i huvudsak medlemsländernas utsedda operatörers verksamhet. Många av ändringarna är av teknisk karaktär och har inga särskilda praktiska konsekvenser. Slutprotokollen till Världspostföreningens avtal innehåller förbehåll mot avtalen (undantag för den aktuella

staten). Vid kongressen i Abidjan föreslog Finland tre nya förbehåll som godkändes. De nya förbehållen gäller den utsedda operatörens rätt att för försändelser som kommer från utlandet ta ut de avgifter som den nationella lagstiftningen möjliggör (förbehåll som gäller artikel 15), den utsedda operatörens rätt att ta ut avgift också för uppvisande för Tullen och förtullning av sådana försändelser för vilka tullavgifter eller andra motsvarande avgifter inte har tagits ut (förbehåll som gäller artikel 20) samt den utsedda operatörens rätt att ta ut avgift för obefogade och ogrundade förfrågningar (förbehåll som gäller artikel 21).

Världspostföreningens konventioner antas alltid som nya konventioner, dvs. de ersätter som helhet tidigare konventioner som är i kraft.

Behörighetsfördelning

Posttjänster hör till lagtingets lagstiftningsbehörighet med de begränsningar som följer av 27 § 4 punkten självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991). På Åland finns en egen postlagstiftning, landskapslagen (2007:60) om posttjänster. I landskapet har landskapsregeringen i beslut av den 25 augusti 2021 beviljat Åland Post Ab rätt att verka som utsedd operatör enligt Världspostkonventionen.

Självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) 58 § stadgar om landskapets ställning vid förhandlingar om internationella förpliktelser. Enligt 58 § 2 mom. ska landskapsregeringen underrättas om förhandlingar angående fördrag och andra internationella förpliktelser i fråga om angelägenheter som faller inom landskapets behörighet. Gäller sådana förhandlingar angelägenheter som annars kan ha särskild betydelse för landskapet, ska landskapsregeringen underrättas, om detta lämpligen kan ske. Vidare ska landskapsregeringen, om särskilda skäl finns, ges tillfälle att delta i sådana förhandlingar.

Självstyrelselagens 59 § fastställer landskapets ställning i samband med ikraftträdandet av fördrag eller internationella förpliktelser i landskapet. Lagtingets bifall ska inhämtas till riksförfattningen som sätter i kraft förpliktelserna om fördraget eller den internationella förpliktelserna innehåller bestämmelser som faller inom landskapets behörighet (59 § 1 mom.) eller står i strid med självstyrelselagen (59 § 2 mom.). Lagtingets bifall till författningen begärs på framställning av republikens president.

Ställningstagande

Enligt 58 § 2 mom. ska landskapsregeringen underrättas om förhandlingar angående fördrag och andra internationella förpliktelser i fråga om angelägenheter som faller inom landskapets behörighet. Avsikten med denna förpliktelse är att landskapsregeringen ska kunna reagera på internationella förpliktelser som kan vara oändamålsenliga för landskapets förhållanden. De förhandlingar som har resulterat i de tillägg till Världspostkonventionen som nu är föremål för begäran om utlåtande har avslutats. Landskapsregeringen har i detta ärende inte funnit att landskapsregeringen har underrättats enligt 58 § 2 mom. självstyrelselagen. Däremot har Åland Post Ab varit

involverade i förarbetet både via ministeriet och de nordiska samarbetsforumen. Åland Post deltog även vid själva kongressen i Abidjan digitalt. Åland Post stödjer det som bestämdes vid kongressen.

Landskapsregeringen konstaterar att de ändringar som har gjorts i Världspostkonventionen i flera avseenden faller inom ramen för landskapets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 20 punkten självstyrelselagen. Detta föranleder att Ålands lagtings bifall inhämtas enligt 59 § 1 mom. självstyrelselagen, vilket även nämns i den aktuella propositionen.

Landskapsregeringen understöder konventionens målsättningar. Såvida lagtinget ger sitt bifall till ikraftträdandet av bestämmelserna inom landskapets behörighet kommer landskapsregeringen att verka för att landskapets myndigheter vidtar nödvändiga åtgärder i enlighet med konventionens bestämmelser till den del myndigheternas ansvarsområden berörs.

Vicelanträd

Harry Jansson

T.f. Rättssakkunnig

Rasmus Lindqvist

FÖR KÄNNEDOM

Åland Post